

Stvoření: 4. Vývojová teorie a původ člověka

II.

Otázka o původu člověka je základní otázkou, na jejímž vyřešení závisí životní orientace člověka. Stejně chápání života nemůže mít ten, kdo je přesvědčen, že člověk vznikl náhodným, zákonitým vývojem pouze z hmoty a ten, který je přesvědčen, že člověk je termínem stvořitelského plánu stanoveného Bohem. Je tedy životně důležité, abychom si správně vyřešili základní otázku o původu člověka.

Stvoření

Vývojová teorie a původ člověka II.

Většina současných vědců považuje fakt evoluce za jistý. Mají pro toto tvrzení nějaké důkazy?

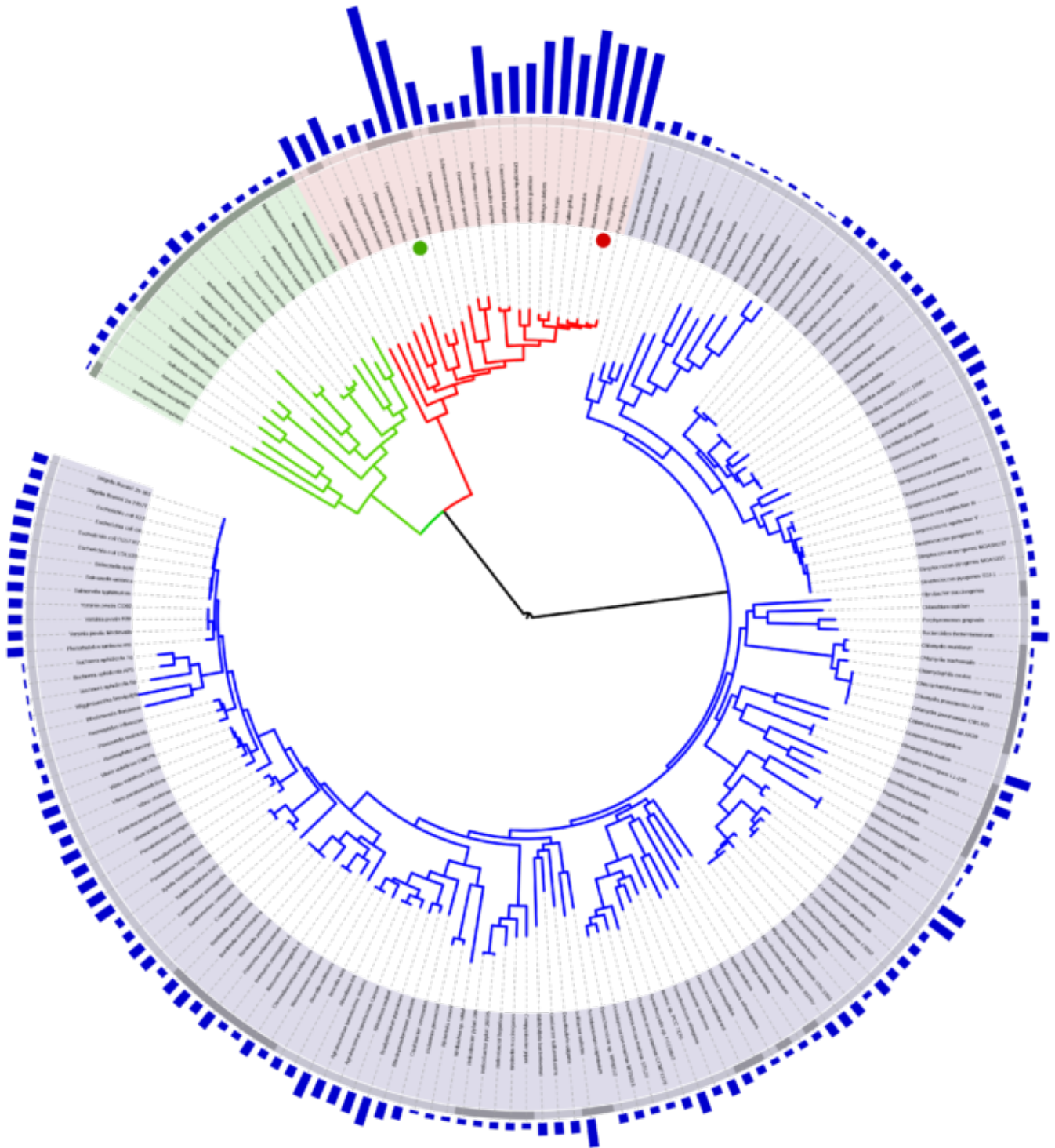
Existují početné důkazy, dosvědčující vývoj. Jsou to především důkazy přírodovědeckých disciplín, jako je systematická biologie, morfologie, embryologie a genetika. Na základě těchto věd je možné konstatovat u živých organismů určité odstupňování, postupnou hierarchii, která v mnohých případech dosvědčuje postupný genetický původ a vývoj.

Obtíž je však v tom, že důkazy biologických věd opravňují zastávat myšlenku vývoje pouze v rámci menších skupin živých organismů, jako jsou druhy a rody, ale ne v případě větších skupin, například tříd a kmenů. Biologické disciplíny nepodávají důkazy o vzniku nových orgánů, systémů a organismů, které vytvářejí třídy a typy. A skutečný vývoj spočívá právě v tomto.

Existují ještě nějaké jiné důkazy, když biologické disciplíny nepodávají dostatečné vysvětlení?

Zastánci vývojové teorie berou důkazy v geologii a v paleontologii. Na základě paleontologických nálezů (vykopávek) je možné konstatovat postupné objevování se živých organismů, a to tak, že nejprve se objevily organismy jednoduché, a potom stále složitější, což je v souladu s vývojovou teorií. Tuto posloupnost stále větší složitosti a dokonalosti je možné pozorovat v oblasti obratlovců,

počínaje od ryb, přes obojživelníky, plazy, ptáky, savce, až k člověku.

Strom života sestavený z kompletně sekvencovaných genomů.
Ciccarelli, *Science* 311(5765): 1283-7.

Jenže je známo, že paleontologie konstatuje i určitá fakta, která uvádějí v pochybnost vývojovou teorii, nebo alespoň zužují její dosah. O jaká fakta tu jde? Nejstarší formy života se objevily asi před třemi miliardami let. Jsou to bakterie a jednobuněčné modré řasy, podobné dnešním. Je však zajímavé, že po dvě a půl miliardy let se ve zkamenělinách nacházejí pouze tyto jednoduché formy života, nebo jim blízké, jako jsou zelené řasy a houby. Potom náhle, asi před 600 - 700 milióny let se objevují všechny typy živočichů, kromě obratlovců, a to bez jakýchkoliv ohnisek spojitosti s předešlými organismy.

Jak je možné vysvětlit nepřítomnost složitějších forem života po tak dlouhou dobu, a náhlé objevení všech typů bezobratlých živočichů, jako jsou např. různé třídy měkkýšů, různé druhy hmyzu, včely a podobně? Potom, asi před 400 milióny let se také najednou objevují obratlovci, tj. živočichové se zářivou kostí z obratlů, a to různé druhy ryb.

Dělají se teoretické předpoklady, že se mohly vyvinout z živočichů podobných larvám ostnokožců, jako jsou mořští ježci nebo hvězdice, ale paleontologie neposkytuje žádné nálezy, které by tuto tezi potvrdily. Také se náhle objevily různé typy rostlin bez toho, že by paleontologie mohla rozřešit problém jejich vývojové spojitosti s předešlými jednoduchými formami.

Vzpomenuli jsme již, že postupný vznik stále dokonalejších organismů, který by nasvědčoval pravdivosti vývojové teorie, je možné pozorovat zvláště v oblasti obratlovců, počínajíc rybami, přes obojživelníky, plazy, ptáky a savce, k člověku.

Poskytuje zde paleontologie dostatečné důkazy?

Když chceme být objektivní a nechceme falšovat skutečnost, musíme přiznat, že paleontologie nám neposkytuje žádné střední formy jako ohniska spojitosti mezi různými třídami obratlovců, a to je vážná obtíž pro potvrzení vývojové teorie.

Další potíž je v tom, že mnohé formy živých organismů se zachovaly nezměněné od svého vzniku až podnes, a dokonce se v některých případech i zjednodušily. Tyto nezměněné formy se vyskytují nejen v oblasti rostlin, nebo jednoduchých živočichů, ale i v oblasti obratlovců.

Tak např. některé druhy ryb, které se objevily před 350 milióny let, žijí i dnes v řekách Jižní Ameriky, Afriky a v Austrálii. Želvy jsou stejné, jako byly před 250 milióny let. Krokodýl je také stejný jako před 50 milióny let. Pět druhů současných plazů existovalo už před 150 milióny let a žádná nová skupina savců se neobjevila v posledních 50 - 60 miliónech let.

Na závěr je tedy třeba říci, že i když paleontologie na jedné straně poskytuje mnohá fakta, která dosvědčují pravdivost vývojové teorie, na druhé straně existují i fakta, která jsou proti evoluci.

Mohli bychom nyní přejít k otázce o původu člověka.

Když se připustí vývoj živočichů nižších než člověk, dá se předpokládat, že vývojová teorie platí i v případě původu člověka. Co je o tom možno říci? Je pravda, že člověk, díky svým psychickým a rozumovým schopnostem, se jasně liší i od nejdokonalejších zvířat.

A je také pravda, že lidský organismus má mnohé společné vlastnosti se světem živočichů. Největší příbuznost má člověk s antropoidy (lidoopy), to jest s těmi druhy opic, které mají největší podobnost s člověkem (jako je orangutan, šimpanz a gorila). Když lidský organismus má genetický vztah se zvířaty, měl by ho mít s těmi zvířaty, která jsou nejdokonalejší, morfologicky jemu nejbližší, což jsou právě lidoopi.

Je však možný genetický vztah člověka s lidoopy?

Z hlediska biologického, co se týká základních ústrojí jako kostra, svalstvo, zažívací ústrojí atd. a mnohých fyziologických vlastností, je člověk podobný lidoopům a proto společně s nimi patří do skupiny primátů.

Neméně jasné jsou však i rozdíly, a to nejen fyziomorfologické jako kůže, vzpřímená postava, ruce, struktura nohou, složitost a váha mozku atd., ale hlavně rozdíly psychické. Více společných psychických vlastností člověka i lidoopů jako jednoduché a podmíněné reflexy, smyslová vnímavost, představivost, smyslová paměť, smyslově-citové stavy, jsou v základě téže povahy.

Ale mezi člověkem a lidoopy existuje mnoho hlubokých, nepřekonatelných rozdílů, týkajících se nejen jednoduchých impulsů nebo sklonů, ale hlavně rozumové schopnosti a svobodné vůle, což poukazuje na jasnou nadřazenost člověka nad lidoopy.

U člověka, podobně jako u zvířat, existují různé pudy (pud sebezáchovy, výživy, reprodukce), ale

člověk má mimo to i rozumové sklony, předpokládající hodnotící úsudek, jako je smysl pro krásu, k mravnímu dobru, k pravdě a spravedlnosti.

Ale psychické rozdíly mezi lidoopy a člověkem jsou podstatně rozdílné hlavně v oblasti rozumové. Člověk je bytost rozumová, lidoop ne. Díky své rozumovosti je člověk schopen vytvořit si úplně abstraktní pojmy, skládat soudy a úsudky, pochopit všeobecné principy. Díky své rozumovosti má možnost vyjádřit svůj vnitřní svět pomocí symbolické řeči, poznat samotnou přirozenost věcí, je schopen vynálezů a pokroku, je schopen poznat mravní zákony, udělat si pojem vyšších bytostí i posmrtného života.

Všichni současní lidé jsou rozumoví, i když v rozdílném stupni. Všechny národy, ať jakkoli primitivní, mají svou symbolickou řeč, víceméně složité techniky, náboženské nebo magické představy, mravní svědomí. Toto vše bychom zbytečně hledali u lidoopů. Je třeba proto uzavřít, že přes společné znaky a vlastnosti, fyziomorfologické a psychické rozdíly jsou tak veliké, že není možný přímý vzájemný genetický původ. A dnes není seriózní antropolog, který by toto mínění zastával.

Nepotvrzovalo by evoluční teorii to, že v minulosti existovaly na jedné straně nějaké lidské formy a na druhé straně formy nižší, které sblíží vzdálenost mezi dnešními lidmi a lidoopy?

Samozřejmě nemůžeme celou záležitost rozebírat podrobně, bližší informace si můžeme najít v odborných příručkách paleontologie. Pro náš cíl je totiž důležitější vysvětlení evoluce než fakta, která by vývojovou teorii potvrzovala. Všeobecně je možno říci, že na základě dosud nalezeného materiálu není možné dospět k jistým a definitivním závěrům.

Na jedné straně nám paleontologie poskytuje nálezy, které je možné klasifikovat jako určitě lidské a které patří do skupiny zvané Homo sapiens - člověk rozumný. Například typ Cromagnon, nalezený ve Francii nebo člověk neandrtálský, nalezený v Německu a nazývaný předtím i Homo faber, anebo též nálezy, které jsou lidské, ale představují typy nižší než dnešní člověk, nejen z hlediska psychického, ale i morfologického a které patří do skupiny zvané Antropus, jako jsou Pitekantropus, nalezený na Jávě a Sinantropus, nalezený v Číně.

Na druhé straně se našly zbytky kostí, které lze těžko klasifikovat, protože mají některé charakteristiky opičí a některé lidské, a to v takovém poměru, že je nemůžeme zařadit ani k dnešnímu člověku, ani k Antropům ani k lidoopům. Patří do skupiny zvané Australopithecus a našly se hlavně v jižní Africe. Podle mínění dnešních paleontologů nepředstavují spojovací článek mezi lidoopy a člověkem. Takový spojovací článek se dodnes nenašel.

Co je možné říci na závěr o důkazech paleontologie?

Je třeba rozlišovat skutečné důkazy vzhledem k původu člověka a všeobecné důkazy vývojové hypotézy. Co se týče skutečných důkazů, neexistují dosud fakta, která by pomohla načrtnout vývojovou větev člověka.

Na základě vývojové hypotézy se pouze předpokládá, že lidský rod se napojil na kmen, který byl kdysi společný hypotetickým hominidům (opolidem) a antropomorfním primátům, tedy pravěkým, dnes již vymřelým lidoopům.

Pro evoluční hypotézu svědčí však jednak vývoj, který lze konstatovat u skupiny primátů, jednak fakt postupného vývoje lidského pokolení od nižších lidských typů s opičím charakterem až k typu zvanému Homo sapiens. Evolucionismus tedy získává svou přesvědčivost více na základě těchto všeobecných systematických názorů, než na základě fakt, která by tyto názory s jistotou potvrzovala.

Pavel Sauer

(pokračování)

Vývojová teorie a původ člověka:

[Stvoření: 3. Vývojová teorie a původ člověka I.](#)

[Stvoření: 4. Vývojová teorie a původ člověka II.](#)

[Stvoření: 5. Vývojová teorie a původ člověka III.](#)

[Stvoření: 6. Vývojová teorie a původ člověka IV.](#)

[Stvoření: 7. Vývojová teorie a původ člověka V.](#)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)